

Előfizetési árak:
 Egész évre 10.— krt
 Félévre 5.— „
 Negyedévre 2.50 „
 Egy hóra 1.— „
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:**

Főpiac, a város-
 házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábon peitű
 soronként 5 kr-ával
 számítottak.

A galicziai zavargások.

Debreczen, június 30.

(U. A.) Ausztriában ismét érde-
 kes dolgok történnek. Nem volt
 elég, hogy Bécsben a birodalmi
 gyűlés urai az állam alkotmányos
 kormányzását folytonos vereke-
 déseikkel lehetetlenné tették, most
 a felséges nép maga rendez véres
 játékokat. Nem csoda, hiszen maga
 a birodalmi gyűlés adott jó példát
 a béke megbontására.

Igy van az, ha egy államban
 a nemzetalkotó tényezők egyen-
 sulya hiányzik. A szlávok és né-
 metek folytonos agyarkodása és
 viaskodása annyira igénybe veszi
 az osztrák kormány minden erejét
 és figyelmét, hogy egyéb kérdé-
 sekkel alig foglalkozhat. Csak
 most, mikor már szuronyokkal
 kell szétverni a népet, lép közbe
 az osztrák állam a maga karha-
 talmával. Előbb hagyták, hogy a
 hamu alatt lappangó zsarátnok
 lassan-lassan lángra gyuljon s
 csak most akarják már a tüzet
 oltani, mikor a közrend is veszély-
 ben forog.

Galicziát meglehetősen elha-
 nyagolták a bécsi urak. A nagy
 erődítmények körül, melyeket a
 monarkia védelmére állítottak fel,
 a népet szabadon kitéve hagyták
 a rendzavaró elemek zsákmányául,
 mert a technika legújabb vívmá-
 nyaival ellátott erődök nem védték
 meg a népet attól, hogy a homá-
 yos eredetű pénzből élő bűnös

izgatók lelkét mindenféle zavaros
 dolgokkal meg ne mótelyezzék.

A nagy néptömeg teljesen sze-
 gény Galicziában. A földbirtokok
 kevés kézben vannak összponto-
 sitva. A legalsóbb néposztályok-
 ban óriási nyomort látunk. A
 lengyel, de különösen a ruthén
 paraszt a műveltségnek még ele-
 mével sem bír. Az irni-olvasni
 tudók százaléka még mindig a
 lehető legalacsonyabb. Nem kel-
 lett egyéb, mint egy pár évi
 rossz termés és a nép gazdasági
 életrendje meg van zavarodva,
 mert nincs elég esze és bátorsága
 ahhoz, hogy a mezei napszámos
 munkán kívül más foglalkozás
 után lásson. Mi természetesebb,
 minthogy irigységük, gyűlöletük
 azok ellen fordul, akik sokkal
 élelmesebbek lévén, jobban meg-
 tudnak élni. Az anyatejjel ma-
 gukba szívott ellenszenv sötét
 tanácsokat sug nekik. A romlott
 politikai viszonyok, a nép züllött
 állapota magával sodorja a nép
 minden részét s így a zsidókat is.

Nincs itt szó arról, mintha a
 galicziai zsidók sorsán keseregni
 akarnánk. A kényszerű viszonyok
 e szerencsétlenekben is kelthettek
 fel oly tulajdonságokat, amelyek
 erkölcsi szempontból méltó kifogás
 alá esnek. A folyton működő és
 koronként véres üldözésekben is
 kitörő gyűlölet, a megvetettség,
 az egyenlőségnek jogi körvonal-
 zása dacára minden olyan pályá-
 ról való kizárás, ahol nincs rájuk

feltétlen szükség oly erős kény-
 szerrel működtek, amely képes
 lehetett az erkölcsi felfogásokat
 meglazítani, mert a családapa a
 midőn magát mindenünnen kiszorítva látja, a végszükségben nem
 válogathat oly nagyon az eszkö-
 zök között.

Legyenek a galicziai zsidók
 a maguk makacsul őrzött szoká-
 saikkal bármily ellenszenvesek,
 de az a jó tulajdonságuk minden-
 esetre meg van, hogy a legesalá-
 diasabb érzésű emberek. A szesz-
 ital őket nem boldogítja, hanem
 az imádságon kívül egyedüli törek-
 vesük az, hogy családtagjaikat a
 maguk emberségéből fentartsák.
 Ellenben a galicziai parasztság
 sok tekintetben a szenvedélyeknek
 és restségnek martaléka. Restek
 még gondolkozni is. A kis vidéki
 bankok kiszipolyozzák őket és
 amit azok el nem visznek, elpusztít-
 tja a tervszerűtlen gazdálkodás,
 az iszákosság, esetleg a folyton
 halmozódó perköltség.

Néhány évig nem ölték a
 zsidót. Most ismét megnehezültek
 a megélhetési viszonyok. A bujt-
 ogatók szerte járnak; a kapkodó
 emberek, mivel kétségbe vannak
 esve viszonyaik rendezhetése felől,
 elvadultan rátörnek azokra, a kik
 ellen régi elfogultság és friss
 bujtogatás egyesíti őket.

Ekkor aztán van alkalmunk
 olvasni, hogy Galicziában, ebben
 vagy abban a községben, a zsidó-
 kat kirabolták, elkergették, vagy

TÁRCZA.

Idyll.

Irta: Armand Silvestre.

Gyönyörű éjszaka a syracusai tenger
 partján. Tavasz van, de azért az éj me-
 leg; illatos és ingerlő nyári szellő fujdogál
 a sós víz felől. A hold nem világít, de
 azért világos van; az égboltozat olyan,
 mintha lazurkőből faragott menyegző lenne,
 melyet aranyszögek sokasága tart meg-
 erősítve, hogy le ne zuhanjon. A csillagok
 pislogva tündökölnék, nyugtalanul vilá-
 gólnak és úgy reszket a szelid fényük,
 mintha csupa köny ragyogna odafenn. Az
 ezüstös hullámok meg-megrezzentik a
 levegőt és lágyan törnek meg a sekélyes
 part fővényén. Zsong-bong a természet,
 mint valami csudálatos halk zene; a
 zizegő fűszáltól kezdve egész a berekben
 éneklő fülemiléig minden, minden a sze-
 rélelméről beszél.

Távrolról nótázás hallatszik. Legények
 és leányok csapatostul kószálnak az éj-
 szakában és dalba öntik a lelküket. Va-
 lami szépséges szép istennek van ma az
 ünnepe, kinek tiszteletére kora reggel óta
 zenélnék és táncolnak; táncz és zene

belenyulik a csöndes, méla éjbe. Csak
 Menalkos és Thestylis nem vettek részt a
 pásztorfiúk és pásztorlányok közös mula-
 tozásában, akik egymás kezét fogva, mint
 megannyi virágfüzér, hangos nevetéssel
 húzódnak tova és a közeli falveska felé
 tartanak, melynek hallgatag házaiban
 lassankint eltűnnek.

Thestylis akarta így. Menalkos még
 csak nem gyermek, pedig mindössze egy
 esztendőskével fiatalabb a leánynál. De
 hát az asszony nép szívesen parancsolgat,
 ha még oly fiatal is; Menalkos még nem
 volt eléggé legény a talpán, hogy ellene
 tudott volna szegülni a szeszélyes kíván-
 ságának. Thestylis pompás egy leány volt;
 tizenhöz esztendősként, erőteljes szépsé-
 gének teljes virágában. Fejét bámulatos
 fekete hajsátor fődte, akáresak Minerváét;
 napbarnított arcából két zöldes szem vil-
 logott elő, tekintetében mintha egy esőpp
 víz álmódzott volna, mely a tenger leg-
 mélyéről származott a nézésbe, és a mély-
 séges mély tenger mintha apró igaz gyön-
 gyöket hagyott volna a biborpiros, kissé
 érzékiesen neki gömbölyödött ajkai között,
 Termetének körvonalai lágyak, mint a
 tenger hullámai; egész alakján olyan ön-
 tudatlan nembánomság ömlik el, mint a
 nagy vízi virágokon, melyeket még nem

érintett emberi kéz. Thestylis is érintetlen,
 mint a legszüzebb virág; az ártatlan kéj-
 nek bája után sóvárogna; de sóvárgása
 teljesen öntudatlan, mint a virágé, mely-
 hoz hasonlít. Szétfekete haja sűrű hullá-
 mokban ömlik vállaira és ő lázas kézzel
 babrál vele, meleg, finom kék ereiben egész
 oceánja keringene a tomboló, öntudatlan
 vágyaknak.

Es Menalkos, a pásztorfiú? Jól
 megtermett legény volt ő, de még göm-
 bölyded egy kissé, olyan körülbelül, mint
 a megnőtt csikó, melynek formája még
 nincs egészen megállapodva. Haja csak-
 nem szőke és aranyos színben tündö-
 kolva hull alá; arca leányosan liliom-
 és rózsaszínű; csak a diskos-dobásban
 gyönyörködik és minden pajtását legyőzi
 az ügyességével. Talán ostoba ez a fiú?
 Oh, dehogyan! Lehet, hogy érzéketlen fa-
 jankó lesz belőle, de most még nem az.
 Talán Thestylis nem felel meg az izlésé-
 nek? Dehogyan is nem! Hiszen félig-med-
 dig már el is határozta magában, hogy
 mégkéri a leány kezét az atyjától Tircis-
 tól, az öreg pásztorától, a ki messze föl-
 dön legjobban ért hozzá, hogyan kell bü-
 bajos hangokat tilinkóba gyűjteni.

Akkor hát hogy lehet az, hogy
 lelke nem hangzik össze a leányévala

nehányat agyon is ütöttek. A szurony is közbelép és később a sortüz is; és a szegény parasztok közül, kiket senkisémet világosított fel, sokan maradnak véres fővel a zavargás színhelyén.

Mi lesz a vége az idén e zavargásoknak, fog-e az nagyobb mérveket is ölteni, nem tudjuk, de valószínűnek tartjuk.

Annyi bizonyos, hogy ha a csehek és németek áldatlan küzdelmükkel továbbra is foglalkoztatják a kormányt s ha a kormány a nemzetiségi szabályokból megmaradt erejét ezután is csak arra fordítja, hogy végnélküli alkudozásokkal a kiegyezési kérdéseket elposványosítja, — akkor ezek a zavargások ismétlődni fognak a következő években is; és akkor nemesak a zsidók, hanem a földbirtokosok ellen is fognak fordulni.

Hogyan nevelte Tisza Kálmán a gyermekeit.

Tisza Kálmán példászerű családi életéről sok érdekes dolgot halottunk már, de vonzóbbat ritkán, mint amit gyermekeinek volt nevelője, Csiky Lajos, a debreczeni ev. ref. teológia tanára mond el egy kolozsvári tanügyi újságban, a jeles és nagy intelligenciával szerkesztett Magyar Pestalozzi-ban. Csiky Lajost ugyanis 1873. őszén több tanár ajánlatára nevelőnek vitte Tisza Kálmán Paulina leánya és Kálmán fia mellé. István már akkor a debreczeni kollegiumban tanult. Csiky Lajos saját tapasztalatai alapján mondja el, miként nevelkedtek és tanultak a Tisza gyermekek s hogy éber figyelemmel kísérték a szülők, különösen az édesanyjuk a gyermekek előmenetelét és a nevelők munkáját.

Tanítói s nevelői állásomat — így szól az elbeszélő — 1873 őszén, mint azon év nyarán teológiai pályát végzett ifju ember foglaltam el Tisza Kálmán két ifjabb gyermeke, Paulina, ma Radvánszky Béla koronaőr s valóságos

belső titkos tanácsos neje, és Kálmán, ma gróf Tisza Kálmán mellett. István, ma gróf Tisza István, ekkor már Debreczenben nyilvános iskolába járt, Lajos pedig még azután született.

A család igen nagy súlyt helyezett a leendő nevelő megválasztására.

Engem a debreczeni főiskola akkori akadémia tanárai közül a családdal közeli ismeretségben levő néhány tanár ajánlott a diszes állásra. De, mielőtt elfoglalásáról csak szó is lehetett volna, a család óhajtott megismerni s evégből 1873. pünkösdi ünnepére, mint Gesztre ment legatust, meghívott a kastély vendégeül.

Négy-öt napot töltöttem akkor, életemben először az előkelő család körében. Véletlenül éppen ott volt akkor Tisza Kálmáné, született Degenfeld Schomberg Ilona grófnő testvérei közül: hercezeg Odessalchy Gyuláné, gróf Károlyi Tiborné férjével együtt, gróf Degenfeld Gusztáv és neje.

A bántó cenzurázásnak minden színe, árnyalata nélkül a lehető legnagyobb szigorlatot állottam én ki az alatt a 4-5 nap alatt. Szerették hallani nézetemet, gondolataimat egyes fölvetett nevelési, irodalmi, ortografiai stb. kérdésekről; a grófnők vitatkozásba bocsátkoztak velem, s nagy műveltségük és nemes szívük sugaraival melegítettek, bátorítottak, hogy én, az igénytelen ifju ember, az övékivel esetleg ellentétes álláspontra is bátran rá merjek állani. Azt akarták, hogy legyek és beszélgessek minél többet a gyermekekkel, akikkel való bánásmódot, általában egész magamviselkedésem, modoromat már maga Tisza Kálmán is gondos apai figyelemmel vizsgálta.

Letelvén a kölesönös megismerkedés ideje, egy reggeli után benmarasztott Tisza Kálmán a reggeliző szobában s a grófnőnek is jelenlétében tárgyalásba bocsátkozott velem a nevelői állás elfogadására nézve.

Mindenekelőtt azt óhajtotta tőlem megtudni, van-e nekem kedvem a két gyermek mellett nevelősködést elvállalni? Mert, mint mondá, csak ott lehet egészséges jó viszony szülők és nevelő között, hol mindkét fél kedvvel, a másik fél iránti bizalommal és rokonszenvvel lép az új munkatérre. Kérdésemre kijelenté, hogy én rövid otlétem ideje alatt megnyertem úgy az ő bizalmukat, rokonszenvüket,

mint a gyermekek szeretét, s így az ő részükről egyelőre semmi sem áll utjában annak, hogy a két gyermek nevelője én legyek.

Kölesönösen elöadtuk azután, kívánságunk szerint először én, azután ő, következő nevelési elveinket.

Szerinte a nevelő csak úgy működhetik sikerrel, ha az a család tagjának, a ház olyan barátjának tekinti magát, ki a gyermekeknek az órán komoly, ha kell: szigorú tanítója, órán kívül jókedvű játszótársa is tud lenni. Ők szeretetet, gyöngédséget, de a mellett szigorú is kívánnak a nevelőtől a gyermekek iránt. A gyermek a nevelő szeme előtti, vagy reá tartozó minden ténykedésével teljesen és föltétlenül a nevelő fegyelme alatt áll, de kívánják, hogy az a fegyelem igazságos legyen, testi büntetés ne szerepeljen benne; ők az én fegyelmezési dolgaimba nem szólnak bele; amiért esetleg én büntetek, azért ők külön nem büntetnek, s ez viszont legyen úgy az én részemről is.

E kölesönösen megállapított elvek alapján kötöttük meg aztán nevelői szerződésünket.

Velem együtt öten végeztük akkor a Tisza-család akkori három gyermeke körül a nevelés és tanítás munkáját: István mellett egy magyar nevelő s egy német vivómester, a két kisebb gyermek mellett egy német nevelőnő, én s végre egy francia bonne. Rajtuk kívül aztán, mikor Budapesten voltunk, egy sereg mester adott még órát a mi növendékeinknek.

De elv volt a háznál, hogy a magyar nevelők által tanított tárgyak legyenek lehetőleg mindig az elsők, tehát hogy azoknak tanulása soha ne maradjon el oly késő órákra, mikor a gyermekek már ki vannak fáradva.

Délben mindig sétálni kellett vinni növendékeinket. Ennek nem volt szabad elmaradnia, sem a legesikorgóbb vagy a legförfogtetesebb téli, sem a legmelegebb nyári napokon. Az az apa, ki maga tán soha életében beteg nem volt: hitte, valotta s gyermekeire is akarta alkalmazni a „mens sana in corpore sano“ elvet. Egészséges s hatalmas életerős is, duzzadám Tisza Kálmánnak minden gyermeke!

Ha csak szerét ejt hette, Tisza Kálmán bejárt gyermekeinek tanuló óráira is. A grófnőhöz meg gyakran volt szerencsénk. Tudva levő dolog, hogy Tisza Kál-

Hogyan türheti a legteljesebb nyugalommal, a legparányibb vágyakozás nélkül, hogy a leány odatámaszkodjék a karjára, és ezer meleg sóhajást leheljen a szeme közé? Thestylisnek kéjes elragadtatástól zihál a keble, hogy lehet az, hogy ennek óréa a legkisebb hatása sincsen?

Hja, ilyen a fiatalság, különösen ha éhes! A leányt majd fölvetette a gyöngédség, a szeretet vágya. Menalko pedig mind csak arra gondolt, hogy milyen remek kukoriczapogácsa várja őt otthon. Egyre csak a szája szélét nyalogatta és már alig várta, hogy hazaérjen, annyira hatalmában volt az aranyárga látománynak.

— Oh Bacchus! milyen éhes vagyok! — mondá rövid időközökben. Bizony botor felelet volt ez azokra a néma kérdésekre, melyek Thestylisnek lázban égő lelkéből repültek feléje.

Végre türelmetlenkedni kezdett a leány.

— Fáradt vagyok, — mondá, — leülök egy piczikét.

Menalkos bosszusan mormogott valamit, mert még türtőztetni kell az enni vágyását. Eppen egy kis öblöske volt a közelben, melyen keresztül édes vizü patakocska csörgedezett a tengerbe, és a

melyben kis nádas díszelgett. Agyonütendő az időt, Menalkos hosszú nád-szalakat keresgélte ki magának és bicsekajával itt-ott lyukakat furván rajtuk, nyöszörgő hangokat csalt ki a rögtönzött furulyából, úgy hogy a köveken ficzánkó zöld gyikocskák ijedve szöktek meg a keserves muzsikától. Thestylis pedig kissé magasabban ült egy kővön, melyen moha és kuszó növények alkottak természetes vánkost. A leány kedvtelenül lógatta le a gyönyörű lábait; finom fehér bokáit mutogatta, melyre a kedves kék erecskék elragadóan ráillettek. Oh! ha a boldogtalan, félszemű Polyphemos láthatta volna őt! hogy ott hagyta volna a hűtlen Galateáját és hogy rámosolygott volna erre a mosolygó fiatalságra! hogy tüzte volna ezt a tavaszi virágot a hervatag szőlőindák közé, melyekkel azért övezte a homlokát, hogy a ránczokat eltakarja velük.

— Aha! ez már furulyál! — kiáltotta Menalkos diadalmos hangon. — Teremtette, milyen éhes vagyok!

E pillanatban megjelent a vén Tircis komondorja. A házőrző kutyát nyugtalanította az urnője késői kimaradása, tehát megszökött és most óriási szökésekkel közeledett Thestylis felé. Fényes fe-

kete orrát odatorlorgatta a leány lábacskáihoz, de olyan szeretlen volt a rohanása, hogy feldöntötte az urnőjét. Menalkos ügyet sem vetett a dologra, Thestylis pedig talpra állott, és szívében dühongva kérte Menalkost, hogy nyujtsa a karját, mert már most haza mennek.

— Csakhamar közelébe értek az alvó háznak. Thestylis kissé fájt a lába az eséstől, úgy hogy egy pillanatra le kellett ülnie gy aranyárga esomó szalmára, melyet a pirkadó hajnal halvány rózsaszínnel vonván be, a legédesebb nyugvó helynek kínálkozott. A leánynak areza fölragyogott, mert Menalkos is leült melléje a szalmára. Thestylis odahajolt hozzá, lázas fejét az ifju pástyor vállára hajtotta, sóvárogva nézett rája és nyaka köré fonta a puha, gömbölyű karjait.

— No, — mondá Menalkos, — én igazán nem bírok hazamenni, annyira oda vagyok az éségtől. Ugyan mond csak, nem akad a házatok körül valami jóféle maradék kukoriczapogácsa?

Ez már igazán sok volt. Thestylis fölkelte a szalmáról, hátbavágta Menalkost és mondá:

— Majd keresek.

E szavak után eltűnt a házikóban és az ajtót csöndesen betette maga után.

má. 1875. elején lett Magyarország belügyminiszterévé. En éppen ez időben voltam gyermekeinek nevelője. Eztán már csak ha Gesztre leszábadult pár napra, ott jöhettek be óráinkra, de Budapesten soha ért többé az én ottlétem ideje alatt — al kalmat találni nem tudott, s jól emlékszem, hogy emiatt való sajnálkozását ki is fejezte előttem. Nagy és nehéz országos gondjai között az volt mindig az ő igazi pihenése, amelyet szeretett családjának körében gyermekei szellemi fejlődésének szemléletében töltött. Az órákon csöndesen szivarozgatva hallgatott, de soha tanításunkba egy szóval is bele nem szólt.

Nemcsak eltúrta ő, a komoly ember, ki otthonában minden egyéb csak rideg nem volt. Nemcsak eltúrta, de szeretete is gyermekei s a nevelőszemélyzet részéről a vidám jókedvet. Aranynapokat töltöttünk mi, vidám ifjuságunk kaczagó örömeivel a geszti kedves, barátságos kastélyban. Mondanom sem kell, hogy mindig a tisztesség határai közt ugyan, de néha majdnem felforgattuk jókedvű tréfáinkkal a kastélyt, és ház ura, Magyarország e nagy ura csöndesen mosolygva hagyta jóvá a mi bohókodó jókedvünk kitöréseit. Azt azonban tudtuk, mindnyájan éreztük, hogy vele nem szabad tréfálnunk. Nem is próbáltuk soha.

Elve volt, hogy a gyermekeknek eleinte jobb a házi nevelés, mint a nyilvános iskoláztatás. De el kell jönni minden gyermeknél az időnek, mikor a házi nevelés már kényeztetőleg hat rá, s akkor őt okvetlenül nyilvános iskolába kell adni. Fiat, úgy gondolom, mindahármát, a hat első gimnáziumi osztály bevégeztéig taníttatta otthon, azután a két nagyobbat ide Debreczenbe, az itteni evangélikus református főgimnáziumba, a harmadikat Budapest egyik főgimnáziumába küldötte.

Csiky Lajos említi azt is, hogy Tisza Kálmán, ez a buzgó kálvinista nagy ur, szeretete volna, ha István fia Debreczenből kiment volna ünnepkövetségbe, legációba is, de ez épen nem erőltetett óhajta a grófnő ellenkező akaratán megtört.

Eszményi magasságban él ma is lelki szemem előtt az a szép családi élet, melyet Tisza Kálmán családja körében láttam, melynek melegében nekem is részem volt.

Es azt a szép családi életet egy nagy műveltségű, finom lelkű családanya mel-

— No csak találjon is! — gondolta magában Menalkos.

De az éhes lovag hiába várta a kukoriczapogását . . . nem sokára a hajnal is a vakító drágakövekként csillogó tenger fölé emelte a maga piros kelyhét és a világosság lelke kiszabadulva börtönéből, örömteljesen megkezdte mindeneket fölébresztő sétáját a természetben. Hanem Thestylis csak nem jött elő.

— Bizonyosan elaludt, — elmélkedett Menalkos; — no hiszen szépen vagyunk!

Es letérdelvén a nedves fűbe, fülét odaszorította az ajtó hasadékához. Egészséges hortyogás ütötte meg a hallószervét.

— Ezt eltaláltuk volna, — mondá Menalkos. — No, ébresszük föl csak.

Gyöngén kezdte kaparászni az ajtót. A hortyogás megszűnt és egy hang, a vén Tircis hangja, megszólt:

— Lányom, úgy látszik hazajött az a kósza kuvasz; ott karmol az ajtón. Adj esek neki valami rágni valót.

— Apám, — mondá a fiatal leány — ne legyen gondod arra a rossz kutyára: hiszen maga sem tudja, mit akar.

Francoziából fordította: Odd.

lett egy gyermekeiért semmi áldozattól vissza nem riadó, boldog jövődökért fáradozó nagy ember nemes szive emelkedett gondolkozása, zavartalan kedélynyugalma teremté meg.

Az országos tanargyülés.

— A program m. —

(Folyt. és vége.)

Debreczen, június 30.

Julius 5 én, kedden.

A közgyűlés második napja.

D. e. 9 órakor közgyűlés ugyanott.

Napirend:

Előadások:

1. Dóczy Imre: Az egységes jogosítású középiskoláról.
2. Szuppán Vilmos: A felsőbb leányiskolák reformjáról.
3. Beke Manó: Uj középiskolák felállításának kérdése.
4. Pályi Sándor: A Szabad Liceum működése.

Indítványok. — Pénztárvizsgálók ki-
küldése.

A Közgyűlés berekesztése.

1 és fél órakor ebéd az „Angol királyné“ vendéglőben. A debreczeni ev. ref. egyház és főiskola megvendégeli a tanár egyesület tagjait. Ebéd után a színház, városi zenede, tornacsarnok, árvaházak, közkórház és izraelita templom megtekintése.

Julius 6-án, szerdán.

A Hortobágy megtekintése.

8 órakor külön vonattal indulás a Hortobágyra, 10—12 óráig kocsikon a gulyák, ménesek megtekintése, 12 órakor ebéd a hortobágyi csárdában, mely alkalommal Debreczen szab. kir. város közönsége megvendégeli a tanár egyesület tagjait.

3 óra 36 perczkor visszatérés rendes személyvonaton, melyen az arczképes igazolványok érvényesek. Érkezés 5 óra 36 perczkor

Julius 7-én, csütörtökön.

Reggel 3 órakor indulás Nagy-Bányára, érkezés 10 óra 22 perczkor. — A város megtekintése után a Széchenyi ligetben ebéd. — Délután 3 órakor indulás kocsin a Fernezely-völgyi kohók megtekintésére, innen este átkocsizás Felső-Bányára. Megszállás, vacsora.

Julius 8-án, pénteken.

Reggel 5 órakor indulás a Feketehegyi menedékházhoz, (3 órai gyaloglás) délelőtt 8 órakor a „Magyarországi Kárpát-egyesület“ által újonnan felállított menedékház felavatása. — Villás reggeli. — Felmenetel az 1243 m. magas Feketehegyi csucsra (1 óra). Estefelé leszállás Felső-Bányára. — Vacsora. — Meghálás.

A tiszavidéki ág. evangélikus egyház közgyűlése.

Debreczen, június 30.

(Saját tudósítás.)

A tiszavidéki ág. evangélikus egyház közgyűlését ma d. e. fél 9 órakor tartotta meg Materny Lajos főesperes és dr. Meskó László egyházmegyei felügyelő elnöklété a latt.

Tegnap délután is a közgyűlést istentisztelet előzte meg, melyen Révész János nagybányai lelkész tartott magvas szónoklatot, melyben a fősúlyt a szociális eszmék rohamos terjedésének megállítására

fektette, majd az ultramoltán tulkapások ellen kelt ki.

A közgyűlést megelőzőleg istentisztelet volt, melyet Geduli Henrik nyiregyházi lelkész tartott.

A megalakulás után Meskó László elnöki megnyitóját tartotta meg, melyben felemlíti, hogy az egyházmegye még csak fél éves s már is szép eredményeket ért el s ha az egyház tagjai az ügyek iránt hasonló érdeklődéssel viseltetnek, az esetben az egyház még nagyobb lendületet fog venni. Ezután a legközelebbi mozzanatokról tesz említést. Így Szentiványi Árpád egyházkerületi főfelügyelővé történt megválasztása felett örömet fejezi ki jelenti, hogy ünnepélyes beigtatása július 10-én lesz; Simkovits Pál alesperes haláláról részvétellel emlékezik meg az elnök s jegyzőkönyvileg örökíti meg emlékét; a lelkészi fizetéseket nem rég alkotott törvény behozatala óta nagyon sokan hangoztatják, hogy ne fogadjon el a pretestáns egyház ajándékozást az államtól. Elítélendő egyesek ellenkezése, mert amit az állam ad, az nem ajándék s amit az állam ad, azt minden magyar embernek emelt fővel kell fogadni. Sérelmesnek tartja azt, hogy az egyház mint erkölcsi testület alá van vetve a kormánynak. Igyekezniük kell, hogy ne sokáig legyünk oly helyzetben, melyben a mi egyházunkat erkölcsi tekintetben más hatalommal kelljen ellenőriztetni.

Materny Lajos főesperes indítványára, az elnöki megnyitót teljes szövegében jegyzőkönyvbe iktatják.

Szántó Gyula dr., az uj világi jegyző, köszönetet mond megválasztásáért s leteszi az esküt. Varga János, az uj iskolalátogató is letette az esküt.

Materny Lajos főesperes szólt. Szerinte az egyházmegye nyomott viszonyok között alakult. Szomorú mezőgazdasági állapotok, az egész országot fenyegető szociálisztikus mozgalmak mind nehéz s sok gondot adnak a vezetőknek. Ezeket a mozgalmakat erőszakkal, csendőrszuro-nyokkal elfojtani nem lehet, csupán a vallás, az igazi keresztény szeretet az, mely gátat tud vetni ezen káros mozgalmaknak. Az egyház embereinek lankadni nem szabad, működjenek továbbra is buzgalommal, kitartással s akkor meg lesz az eredmény. Igaz ugyan, hogy eddigi működéséért sem illetheti szemrehányás az egyház embereit, de lassan lehet fejleszteni az egyházi hitéletet, megszüntetni a társadalmi bajokat. Ezután jelentését ösmertette a főesperes, mely az egyház beléletére vonatkozó adatokat tartalmazza. A jelentést tudomásul vették. A folyó évi július hó 10—13. napjain Miskolcson tartandó egyházkerületi közgyűlésen egyházmegyét képviselik a lelkészek közül Bortnik György kölcsei lelkész és Geduli Henrik nyiregyházi lelkész; a világiak részéről Mayerszky Béla és dr. Szántó Gyula jegyző.

A lelkészek alkalmazásáról szóló szabályrendeletet ösmertette ezután Geduli Henrik jegyző. Az egyházmegye kijelenti hogy a szabályrendeletre vonatkozólag szigorúan fentartja márczius 31-én tartott ülésén hozott határozatát.

A kerületi nyugdíjintézet alapsabályainak módosítását tárgyalta. Az egyházmegye a módosított alapsabályzatokat elfogadta, kivéve a 24 §. mely azt mondja, hogy az orvosi s más költségeket a nyugdíjazandó tartozik fedezni, azt a pontot módosítják.

A missiói közők szervezését tárgyalta. Missiói körök szervezetenek Szabolcs, Bihar, Máramaros, Ungmegyében úgy, hogy egy helyen lenne a központ, onnan indulna ki a munka. — Terv még nincs, nem is lehet, mert szükséges tudni, hogy a szervezés s a többi költségeket honnan fedezzék. Materny fő-

esperes elnökbizottság kiküldetését indítványozza.

Majdnem fél óráig tartó vita volt e pontnál. Többen felszólaltak s különböző indítványokat tettek. Végül elfogadták Materny Lajos fősperes azon indítványát, hogy addig is, míg e körök szervezésére a kellő anyagi alapról gondoskodnak, addig a jelenlegi missiói teendőket megbízott lelkész járja be a községeket s végezze a teendőket.

A Zsedényi-féle ösztöndíjra az egyházyülés a püspöknek Mocsánszki Lajos, Jesztrebényi Kálmán és Nagy Sándor tanítókat ajánlja.

A vagyon elosztására kiküldött bizottság jelentését tudomásul vették.

Kisebbségi ügyek kerütek ezután tárgyalás alá, a számvevőszék a dékáni jelentést, a nyiregyházi főgymnázium jelentését stb. tudomásul vették. A jövő évi közgyűlés helyéül Nagyváradot állapították meg. A jegyzőkönyv hitelesítése után a közgyűlés véget ért.

Előfizetési felhívás!

A Debreczeni Ellenőr, mely huszonöt év óta szolgálja lankadatlan buzgósággal a liberális ügyét és egy pillanatra sem tért le arról az útról, mely az igazi szabadelvűség útja, a jövőben is ezen a mesgyén halad, mert tudja, hogy csakis a szabadelvű eszmék szeretete teheti nagygyá hazánkat és nemzetünket.

Huszonöt éves mult van a hátunk mögött s az a zászló, melyet huszonöt év előtt felvettünk, most is oly tiszta, mint akkor, midőn azt lapunk megindításakor kibontottuk.

És most, midőn ez új évnegyedben lapunk tisztelt olvasóközönségét arra kérjük, hogy becsületes munkánkban szellemi és anyagi támogatásban részesítsen, egyben ígérjük, hogy a modern hírlapírás minden szellemi erejével és technikai eszközével arra fogunk törekedni, hogy olvasóink pártolását meghálálhassuk.

Lapunk előfizetési ára a régi marad:

Egy évre . . .	10 frt — kr.
Fél „ . . .	5 „ — „
Negyed évre . . .	2 „ 50 „
Egy óra . . .	1 „ 25 „

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok viszársására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattár a felelőknek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Ötthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

— **Ülés a városházán.** Az országos középiskolai tanáregyesület fogadtatását előkészítő központi bizottság, ma délután 6 órákor a városháza nagy termében ülést tart.

— **V. H. O. Sz.** A Vidék Hírlapírók Országos Szövetségének alapja javára a Vörös-kereszt-egylet temesvári fiókja, az egylet által rendezett tavaszi ünnepély tiszta jövedelméből 100 forintot küldött tegnap Szegedre. — Ugyancsak jól sikerült színházi estélyt rendezett Máramaros-Sziget műkedvelő közönsége, mely estély a Szövetség pénztárát 57 forint 67 krral gyarapította.

— **Munkás igazolványok.** A bejelentő hivatalban szorgos munka folyik. A munkás igazolványokat állítják ki. Ma délig körülbelül kétezer munkásigazolványt állítottak ki, csupa arató munkások részére.

— **A debreczeni távgyalogló.** Gerber Jenő, a debreczeni kereskedelmi akadémia III. éves hallgatója gyalogutra indul. Holnap reggel hagyja el a várost és egyenesen Eger felé megy, onnan Budapestre, a honnan Belgrádig megy el. A szerb fővárosból Erdélybe megy, szintén gyalog. A fiatal távgyalogló, utjából levelet fog írni. Gerber már tavaly is hosszabb utat tett meg gyalog. Elment egész Galicziáig. Most is, mint tavaly, csak a hegedűjét és a kutyáját viszi magával.

— **A derecskei dalárda körútja.** Biharvármegye Derecske községében már évek óta kitűnően szervezett dalárda áll fenn. Ez a dalárda július 18-án hangverseny körútra indul Erdélybe. Körútjukban hangversenyezni fognak Tordán, Marosujváron, Brassóban, Predeáln, Simiában és vissza Tasnádon. A dalárda Frátr Barnabás főszolgabíró, a dalárda elnökének vezetése alatt megy. Velük mennek dr. Budai J. ügyvéd, Szatory Dezső és Raesek János földbirtokosok.

— **Kidöntött ősbükkfák.** Óriási vihar vonult át a napokban a magyarszéki járáshoz tartozó lunkászpriei uradalom erdeje fölött. Az iszonyu szél, mely később orkánná fajult, 152 ősbükkfát a legnagyobb tövestől kidöntött. Ez alkalommal két emberélet esett a vad vihar áldozatául. Ugyanis a fergeteg elől menekülő Osvát Mitru és Osvát Vaszali munkásokat a kidöntött bükkfák egyike agyonütötte s holttesteiket másnap találták meg a nagy fa alatt összezúzva, felismerhetetlenül.

— **Értesítés.** Szomorú órák ez. elbeszélés-kötetemből van még néhány példányom. Egy diszkótet ára 1 frt 50 kr. A bejövő összeg felét a debreczeni népkönyvtár adom át. Kapható szerzőnél Kossuth-utca 14. sz. I. emelet, vagy a Debreczeni Ellenőr szerkesztőségében (Hal-utca).

— **Megőrült a vallásalapításban.** Tegnap Budapesten nagy feltűnést keltett egy intelligens, uri külsejű férfi, a ki a járdán fel és alá járkálva, hangosan beszélgetett magában. Az emberek ijedten kitértek előle, mert látnivaló volt, hogy a szerencsétlen elméje meghibbant. Egy rendőr megszólította a szánandót, aki elmondta, hogy Pálffy Endrének hívják és lakik a Zoltán-utca 12. sz. házában.

A rendőr karonfogta és felkísérte nevezett lakására, hol felesége már kétségbeesetten várta, mert tegnap óta nem jött haza. Pálffy el kezdett dühöngeni és folyton ezt kiáltotta:

— Elvisz a sátán! Itt a sátán!

Orvost kellett hívni, a ki konstata, hogy Pálffy köz- és veszélyes örült és hogy a tébolydába kell szállítani, mert még kárt tehet magában, vagy más valakiben. Csakhogy ez nehezen ment; a szerencsétlen örült, a kin az epileptikus roham nagy erővel kitört, nem volt lecsillapítható.

— Az asszonyok a furiák! Az asszonyok sátánok! — ordította.

Végre is nem volt egyéb hátra, mint a mentőkért telefonozni, a kik aztán a Lipót-mezőre szállították. Pálffyt a vallási téboly vitte erre a szomorú sorsra. Katolikus ember volt, de nem találta vallásában azt, a mit keresett. Attért tehát a református hitre; de ez sem tetszett neki. Ekkor elhatározta magában, hogy új vallást alapít. Az általa alapítandó vallás alapelveit a bibliából szedte ki és az elveket hosszú indokolással papírra vetette, amelyeket fiókjában meg is találtak.

Az emberek rosszak; csalják, lopják és marják egymást. Ezért kell más vallás, a mely elérje azt, hogy az emberek testvérek legyenek! — mondja egy helyen. Másutt részletesen leírja, hogy a nők hogyan lesznek furiákká! Egy harmadik helyen tudtára adja a világnak, hogy ő már tudja, hogy hogyan fog új vallás alapításához, noha sejti, hogy Krisztus példájára a keresztfán fog kioldni és meghalni!

Ilyen dolgokkal tépelődött a szegény. Ez vitte az örültek kázába.

Pálffy Endre, mielőtt szomorú sorsa elérte volna, a királyi táblánál sokáig, mint jegyzőségéd, kereste kenyérét.

— **Ménlovak eladása.** A földmívelésügyi miniszter a következő felhívást teszi közzé: Felhívom mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában három és fél évet betöltött, de a nyolcadik évet még meg nem haladt koru ménló van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménló mely vármegyében, mely városban, községben vagy pusztaban áll, továbbá az eladási árt is hozzám (ötven krajczáros bélyeggel ellátott beadványban) legkésőbb f. évi augusztus hó 20 ig jelentsék be. Az eladandó ménék a bejelentések mérvéhez és a bejelentők lakhelyéhez képest, úgy amint a mult évben, ismét egyes központokon fognak bizottságilag megsejmelteni és a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvétetni. — 165 centiméternél alacsonyabb ménék, tekintettel a méntelepekben már meglévő anyagra, nem vásároltatnak, kivéve, ha az egyed kitűnő minősége a megszerzést kívánatosá teszi. A megvásárolt ménék vételára csak 1899. évi január hó első felében fog azon m. kir. adóhivatalnál kifizetett, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelölend.

— **A zsaroló szemlész.** Bánk József szemlész és büntárs Erdélyi István napdijas bűnyében ma folytatták a vizsgálatot. Erdélyi íróasztalában olyan bűnjelkeket találtak, amelyek jelentékenyen súlyosítják helyzetét. E szerint világos, hogy a két ember hivatásszerűen zsarolta a bormérőket és ezen módon állandó jövedelemre tettek szert. Ma délelőtt a főkapitányi hivatal táviratozott Hajdu-Szoboszlóra, hogy Bánk József szemlést tartóztassák le. Érdekes fordulat állott be. Kiderült ugyanis, hogy a két embernek büntársa volt egy fiatal dijnokban, akinek nevét egyelőre elhallgatjuk. Ez a fiatal ember állítólag arról is nevezetes, hogy a bélyegeket lenyalja, nem esemegzés kedvéért, hanem azért, hogy pénzzé tegye. A rendőrség derekas munkát végzett evvel a nyomozással és a hiszékeny bormérőket

nagy tehertől mentette meg. A harmadik büntárs nevét a vizsgálat érdekében hallgatjuk el.

— **A „halotti énekek“ jubileuma.** Most kétszáz éve annak, hogy a magyar református egyház által használt halotti énekek a helvécziai vallástételt követő tisztán tuli egyházkerület rendelkezéséből némely előbbieneknek kihagyásával és újabbakkal hozzájuk adásával kibocsátattak. Az összegyűjtést *Szilvásújfalvi* Imre akkori tudós, debreczeni prédikátor eszközölte, ki az első kiadáshoz rövid „Előbeszédet“ is írt, mely *„kelt Debreczenben, Pünkösdi hava 12. 1898.“* — Ezt az előszót azóta is minden újabb kiadásban ott találja az olvasó; az énekek gyűjtője érdekes és eredeti módon igazolja az összegyűjtést, mondván, hogy nem vizsgálja a divatozó egyházi szokások és czeremóniákból, melyik legyen jó, melyik nem, de „mivelhogy mi közöttünk halott-temetéskor énekelnek“, az énekeket összeszedte e könyvecskébe, hogy „azok együtt lévén, az éneklő efféle szolgálatban élhessen velők“.

— **Villám sujtott emberek.** Az új halálnemek körül most a villámcsapás kezd igen divatos halálnemmé válni. Alig mulik el nap, hogy valami villám által sujtott ember haláláról hírt ne vennének. A étatisztikusok legközelebb már kiszámítják, hogy hány százalékot tesz e szép halálnemmel kimult embérek száma. Mert hogy szép halál lehet az kétségtelen. A villám ütött ember nem látja a fényt s nem hallja a dörgést Oly hirtelen átmenetnélküli állapot az életből a halálba, hogy bátran elmondhatjuk, hogy a villám. sujtott ember, észre se veszi s már meg van halva. Különösen egy malicziózus statisztikus, ki inkább az indukezió módszert s nem a konkrét számanatokat használja számításai alapjául, megállapította, hogy ez idészerint már több embert sujt a villám, mint ahány hauptreffert csinál, a mi azonban meg nem riassza meg a szerenőse vadászokat, sem a villámsujtástól rettegő embereket. Az újabb áldozatok neve egyéként Balla Flóra és Brata György vasandi lakosn, kiket a villám e hó 24-én sujtott agyon, kik még nem olyan szerencsések, hogy idő szernit a statisztika egyik hasábjában, mint számadatok szerepeljenek.

— **Bejelentés.** Mosolygó Menyhért uram a két lányával és keserű jó kedvével feltámadt a Csiky Proletárokból és bement tegnap délelőtt az adóhivatalba.

A kopott kalapot illően levette a fejéről, a kopott kabátot rendbe igazította, sőt a kézelőjét is előbbre rántotta a körme hegyéig és azután odaállt a hivatalos ur elé az igen szegény urak szokásos köszönésével:

— Alázatos szolgálja.

— Mit akar?

— Bejelenteni jöttem.

— Mit? De ekkor már fölnézett rá a hivatalos ur.

Az örömmel némi árnyalatával sietett válaszolni Mosolygó Menyhért:

— Bejelentem, hogy meggyűtt a nyolczadik.

— Micsoda nyolczadik?

— A nyolczadik gyermekem kérem, ma született.

— Az emeleten jelentse be, az anyakönyvvezetőnél, ott majd örülnek neki.

— Hát itt nem kell — az adónál?

— Nem.

Ravaszul és jóízű cinizizmussal hunyorgatott hozzá a nyolcz gyermek apja és bámulva szólt:

— Hát még nincs itt — a gyerek adó? Nekem azt mondták . . . Bocsánat . . .

S mosolyogva, hogy ő most milyen gunyos tréfát csinált, szedte a lábát kifelé.

— **A „Petőfi dalkör“** tagjaiul ujabban belétek: alapítólul özv. Steinfeld Mihályné, Alföldi Gábor. Rendes tagokul Kovács Ferencz, S. Szabó József tanár, Zicherman Herman, V. Nagy Károly, Balla Bertalan, Pries Józsefné, özv. Nagy Sándorné, Lókodi Gábor és neje pedig az 1848/49-iki írók és művészek arckép csarnokát ajándékozta a körnek.

— **Öngyilkos gyujtogató.** Nehány nap előtt Hajdu-Tégláson letartóztatták gyujtogatásért Kovács (és nem Sikér, mint a hogy tudósítónk akkor jelezte) Dániel züllött egyént. Ez az ember, éjnek idején két ház náddal fődött tetejére vetett tüzes esővát. Még azon éjjel letartóztatták s tetét nem is tagadta. Ezt az embert beszéltették a hajduböszörményi fogházba, a hol mint értesülünk karbol-oldattal megmérgezte magát. Az ellenszer daczára nem lehetett megmenteni a bűnös embert.

— **Terjed a magyarság.** „A magyarság száma 1897-ben“ czimmel Kovács Alajos cikket írt a Közgazdasági Szemlébe; igen érdekes, tanulságos e cikkk, konkluziója pedig örvedetes, mert kimutatja, hogy a magyarság abszolút többségben van az anyaországban az összes nemzetiségekkel szemben. A cikkk azzal kezd, hogy 1720-ban a Magyarság sz. 1,161.208 volt vagyis az összes népesség 45.49%-a. — Azóta következőkép fejlődött a magyarság:

Év	Összes népesség	Magyarság	%
1887	9.394.300	3.288.005	35—
1840	12.880.406	4.812.759	37-37
1857	13.768.512	5.273.144	38-30
1869	15.417.327	6.160.000	39-96
1880	15.642.102	7.445.487	41-21
1890	17.349.397	7.426.730	42-91

A legutolsó hét év alatt megint 1,176.450 lélekkel szaporodott a magyarság, különösen a Duna-Tisza köze mutat fel nagy szaporodást, 310,745 lelket. Maga a főváros az utolsó hét év folyamán körülbelül 86.000 emberrel szaporodott meg a bevándorlásból és 43.000 lélekkel a születéssel. Budapest polgári népessége 1890-ben 491.900, 1897. év végén pedig 620.000. A mult esztendő végén ilyen volt a népességi statisztika:

	Összes lakosság	Magyarság	%
Magyarországon	16.140.208	8.077.044	50-04
Fiumében	37.993	1.895	5—
Horvát-Szlavonországban	2.347.347	89.794	3-08
Magyar birodalomban	18.525.848	8.167.733	44-01

A magyarság száma e szerint magában az anyaországban 8.077.044 s ezzel a magyarság elérte a rég óhajtott abszolút többséget. Most már elmondhatjuk, hogy legalább az anyaországban többen vagyunk magyarok, mint a többi nemzetiség együttvéve. Ez az örvedetes tény reményleni engedi, hogy a jövőben Magyarország nemzetiségileg egységesebb lesz, mint a mai. S ha nem is jön el az idő, a mikor Magyarország lakossága nyelvben is összeolvad, de a magyar faj túlnyomó többsége és a magyar nyelv általános elterjedése egy pár évtized mulva meg fogja alkotni az egységes magyar nemzeti államot.

— **A vaniliás fagyalt veszedelme.** Ujabban ismét sok hír érkezik a fagyalt által okozott mérgezési esetekről. Dr. Leyden, a híres berlini tanár úgy nyilatkozott, hogy a mérgezés azok a bakteriumok okozzák, melyek a fagyalathoz szükséges jégben fészkelnek. Csakhogy ez egyszer tévedt a híres professzor, mert a milyen tudós orvos, éppen olyan rossz czukrász. A fagyaltba ugyanis egyáltalán nem tesznek jeget, hanem csak fagyasztásra használják aképpen, hogy a fagyasztó edény kettős fala közé rakják. — Hogy pedig a jég tovább tartson, sőt, még

pedig takarékoság szempontjából marhasót kevernek közé; nehogy azonban az elolvadt víz a fagyaltba keveredjék, alól egy csap van, melyen át kiereszthető. A fagyaltmassza rendszeren rézedényben van, mely forgatható. A mérgezés oka gyakran magában a készülékben van. Ugyanis a rézedényről lekopik a czinezés és azokon a helyeken rézroszda keletkezik, mely pedig nagy méreg. — Az is könnyen megeshetik, hogy romlott anyagot használnak a fagyalt készítéséhez. Bebizonyult, hogy a mérgezés majdnem mindig vanília fagyalt okozza, tehát majdnem bizonyos, hogy a vaniliában van a mérgező anyag. Tényleg az olcsó vaniliában olajszerű folyadékot találtak, az ugynevezett karbont, mely a nyakhártyákon gyuladást, a vesékben pedig veszélyes betegséget okoz. Azonkívül a vaniliában sok gombafaj tenyészik, melyek kártékonyan hatnak az emberi szervezetre, de az sincs kizárva, hogy a vanília illatát fejlesztő éterikus anyagot, az ugynevezett vaniliát mesterségesen állítják elő? Ez ugy történik, hogy a fenyőfélékből kiszivárgó coniferint krómsavas kálival és kénsavval keverik. Ez a két utóbbi nagyon mérges anyag és így misem könnyebb, minthogy hanyag kezeléssel ez előállított vaniliában egy kevés megmarad ezekből. Minthogy a vaniliafagyalt készítését lehetetlen ellenőrizni, legjobb volna azt egészen betiltani.

— **Uj tagok a hyppodromban** Ma esütörtökön a hyppodromban uj tagok lépnek fel. Baragalai fővárosi czikuszából Paston Gusztáv sampion atléta és Magyarország leghíresebb birkozója és Mester Sándor híres légtornász.

— **A krajczár vége.** A Nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urnak 40918. számú rendelete folytán közhirrre tétetik, hogy az ausztriai értékű 1 azaz egy krajczáros és fél krajczáros réz váltópénz a magán forgalomban csak 1898. évi június hó 30-ig fogadandó el, az állami pénztáraknál és hivataloknál pedig csak 1899. évi december hó 31-ig fogadtatnak el s hogy 1899. évi december hó 31 dike után azok sem név értékükben sem anyagi értékük megtérítése mellett többé sem fizetesképpen el nem fogadtatnak, sem be nem váltattatnak. A városi tanács.

— **Elnyargalt bicikli.** Nagy Árpád, a Szentkirályi czég üzletvezetője sem gondolta, hogy az ő biciklijé akkor is szaladni tudjon, mikor nem ül rajta. Pedig megtörtént az a esodálatos esemény tegnap délután. A főtözsde külső falához támasztott kerékpárját valamelyik ismeretlen pártfogó megsajnálta, hogy ott gubbaszkodott s hirtelen rajta terelve, elkocsikázott vele a sik Alföld valamelyik tájára. Az elnyargalt bicikli *Diarkopf*-féle, 35,793 számot visel. Ismertetőjele, hogy ülése alatt egy nagy *fehér-sárga bőrtáska* volt benne kapukuleszal. A káros 50 forint jutalmat ad annak, ki a karika elkarikázatóját a karikával együtt visszakarikáztatja.

x **A leghatásosabb** keserűvíz a *Ferencz József* viz; tartalmaz 48.7 g. sulphatot, 1.5 g. soda bicarbonicumot. Elsőrangú tudósok vegyelemezéseit igazolják ez eddig még el nem ért, páratlan dus tartalmat, — hatása ekkép már kis adagok vételénél nyilvánul. Mindenütt kapható.

Gyászrovat.

† **Halálozás.** Simon Ambrus 1848—49-iki huszártisztnek és nyugalmazott tisztartó életének 71-ik évében, hosszas és fájdalmas szenvedés után f. hó 29 én reggel 7 órakor elhunyt. Földi maradványait f. évi július hó 1-én d. e. 10 órakor az ev. ref. egyház szertartása szerint temetik el.

TÁVIRATOK.

—A „Debreczeni Ellenor“ eredeti távirata. —

A háború.

Madrid, június 30. A tengerészeti miniszter azt mondta, hogy azt hiszi, hogy Camara tengernagy hajórajja már áthaladóban van a Suez-csatornán. Hozzátette továbbá, hogy alaptalan az „Audax“ torpedónaszád zuzóhajónak megrongálásáról szóló hír.

Madrid, június 30. Santiago de Cubából érkezett táviratok szerint Shafter tábornok expedíciójának 300 katonája támadást intézett Vomito ellen.

Havannai jelentés szerint az amerikaiak a legutolsó ütközetben 22 halottat és 73 sebesültet vesztek; az amerikai hadtest nem folytatja az előre nyomulást Santiago de Cuba ellen, hanem visszavonul a tengerparthoz, a hol sáncokkal megerősített táborút, hogy az újabb segedesapatokat megvárja.

Madrid, június 30. Egy manilai távirat nagyon valószínűnek mondja, hogy Augusti tábornok sürgetésére az idegen hadihajók tengernagyai össze fognak ülni, hogy a manilai helyzet felett tanácskozzanak.

Washington, június 30 Shafter tábornok tegnap este 8 órakor Sidneyből a következőket táviratozta: Jól haladunk előre. Ma megszálltam a Santiagótól 3 mértföldnyire fekvő előre több állomást, a melyet az ellenség tegnap feladott.

Földrengések.

Budapest, június 30. Rómából telegrafálják. Az itonni csillagvizsgáló observatóriuma ma reggel 4 óra 57 perczkor gyenge földrengést észlelt. A rocca di papai observatórium is észlelt földrengést és ez utóbbi községben érezték is azt. Pagio-Mirtetoban is érezték földrengést.

Az első szocziálista-pör.

— A debreczeni kir. ítélő táblán. —

Debreczen, június 30.

Az izzasztó nyári hónapokban előreláthatólag meggyül a dolga a debreczeni kir. ítélőtáblának a szabolesmegyei szocziálista pörökkel, amelyeket a Várkonyi lázító néplapja által elbolondított együgyű nyiri embereknek akasztott a nyakába a nyiregyházai törvényszék.

A leveleki eset körülbelöl ötven nap-szamos, eseléd fuvaros embert juttatott a vádlottak padjára hatóság elleni erőszak büntette és izgatás vétsége miatt. A nyiregyházi törvényszék id. Tóth Istvánt, Popovics Mihályt, Madarász Istvánt, Kozák Miklóst, a btk. 165. §-ába ütköző s a 168. §-első bekezdése első esete szerint minősülő hatóság elleni erőszak büntette miatt nyolcz hónapi börtönrre, Kovács N. Györgyöt, Tóth Mihályt, Uzsendorszky Józsefet, Zajaiz Jánost, Zsurkai Mihályt, Bacsó Andrást, Balogh Jánost, Ignác Fedor Jánost, ifj. Tóth Jánost, Tezsár Ferencet a btk. 165. §-ba ütköző s 168. §. első bekezdése második esete szerint minősülő hatóság elleni erőszak vétsége miatt három hónapi fogházra ítélte.

A törvényszék 18 vádlottat fölmentett, kettőre nézve az ítélehozatalt függőben hagyta.

A debreczeni kir. tábla besennyei Széll Farkas kir. táblai elnökhelyettes

elnöklése és Ujhelyi András bíró előadása mellett tegnap tartott ülésében az elsőfoku bíróság ítéletét részben változatlanul hagyta részben pedig megváltoztatta.

A tábla ítélete szerint a törvényszék ítéletének az a nem felebbezett része, mely szerint Gresli István és öt más vádlott felmentetett, két vádlott irányában pedig az ítélet felfüggesztetett; érintetlenül marad; az ítélet egyéb felebbezett része pedig annyiban változott, hogy id. Tóth István, Popovics Mihály, Madarász István és Kocsák Miklós ellenében megállapított hatóság elleni erőszak büntette is a btk. 168. §-a első bekezdésének második esete és nem az első esete szerint minősül, s Popovics eme büntetben mint a btk. 69. §-ának első pontja szerinti felbujtó nyilvánított bűnösnek. Egyebekben az I. foku bíróság ítéletének felebbezett része helybenhagyatik.

Kerékpárverseny Debreczenben.

Debreczen, június 30.

Az alakuló Debreczeni Kerékpáros-Egyesület folyó évi június hó 3-án az egyesület Margit-fürdői versenypályáján, az aradi, kolozsvári és nagyvárad kerékpáros-egyesületek közreműködésével első amateur kerékpár-pályaversenyét rendezte.

A verseny kezdete délután 4 óra 30 perczkor.

Versenybizottság:

Versenybíró: Nagyságos Grzmalai lovag Dobiecki Sándor ur.

Czélbíró: Méltóságos Jekel- és margitfalvi Jekelfalussy Lajos vezérőrnagy ur.

Pályabírók: Boczkó Sámuel ur, Debreczen város rendőrségének főkapitánya. Vecsey Zoltán ur, Berzöffy Vincze ur, és a versenyhez megjelent vendég kerékpáros-egyesületek elnökei.

Indítók: Kacsó Ferencz és dr. Glück József urak.

Időmérők: Aczél Géza városi főmérnök ur és Redl Siegfried ur.

Körszámláló: Sesztina Jenő alelnök.

Körjelző: Berger Jenő alelnök.

Versenytitkár: Dr. Freund Jenő titkár ur és Vásárhelyi József ur.

Versenyintéző: Lasz gallner Kálmán elnök ur.

Orvosok: Dr. Gáspár Géza és Dr. Hütter Károly urak.

A verseny sorrendje:

Megnyitó verseny. Távolság: 1000 méter (3 kör). Csakis a debreczeni kerékpáros-egyesület tagjainak nyitva.

Vendégek versenye. Távolság: 2000 méter (6 kör). A debreczeni kerékpáros-egyesület tagjainak kivételével nyitva a megjelent vendég társkerékpáros-egyesületek tagjainak.

Főverseny. Távolság: 4000 méter (12 kör). Csakis a debreczeni kerékpáros-egyesület tagjainak nyitva.

Műkerékpározás. Nyitva a debreczeni és vendég társkerékpáros-egyesületek tagjainak.

Nyeretlenek versenye. Távolság: 1000 méter (3 kör). Nyitva a debreczeni kerékpáros-egyesület azon tagjainak, kik versenypályán díjat még nem nyertek.

Lassu verseny. Távolság: 100 méter (1/3 kör) Nyitva a debreczeni és vendég társkerékpáros-egyesületek tagjainak.

Vegyes verseny. Távolság: 2000 méter (6 kör). Nyitva a debreczeni és vendég társkerékpáros-egyesületek tagjainak.

Vigasz verseny. Távolság: 2000 méter. (6 kör). Nyitva csakis a debreczeni kerékpáros-egyesület azon tagjainak, akik ezen pályaverseny alkalmával első díjat nem nyertek.

Az egyesületi tagok tagsági jegyei

az illetőknek belépti jegyül szolgálnak a részükre fentartott helyre.

Helyárok. A tribünön: Páholy (4 személyre) 5 frt. Számozott hely 1 frt. Ülőhely 50 kr. A tribünön kívül: Ülőhely 40 kr. Állóhely 20 kr. Katona és deák hely 10 kr.

A jégverés.

A tegnapi jégverésről a következő tudósítás érkezett a miniszteriumhoz:

Nyittravármegye nyittrai járásában igen nagy károkat okozott a jég.

Barsvármegye lévai és aranyosmaróti járásában is volt jégeső, a szemek néhol galambtojás nagyságúak voltak. A kár tetemes.

Esztergomvármegye több községében erős jégverés volt.

Győrvármegye sokoroaljai járásának különböző helyein a vihar- és jégokozta kár ötszázalék közt váltakozik.

Sopronvármegye nagyobb részét szintén elverte a jég, mely néhol tyuktojás nagyságú is volt. Egyes községek termését — a Gazdasági Egyesület jelentése szerint — teljesen tönkre tette.

Vasvármegyében Szombathely körül volt a legerősebb jégverés, ahol a jégdarabok néhol, mint a Gazd. Egyesület táviratozza, ludtojás nagyságúak voltak, — de más helyeken is volt jégeső; a kár jelentékeny.

Veszprém és környékén az erős jégverés szintén sok kárt tett.

Fehérmegye nagyrésztében igen nagy jégvihar pusztított s a vetemények egy részét teljesen tönkre tette, a kár néhol 75% s azon felül van.

Pest-Pilis-Solt Kiskunvármegyében Gödöllő környékén és a dabasi járásban több gazdaságot elvert a jég; Buda környékén a szőlő és gyümölcs kilenczted részét tette tönkre és a kalászkban is nagy kárt okozott.

Hevesvármegye egri járásában több község határában 40-60 százalék kárt tett a jégverés.

Kassa körül jégvihar és záporosó károsította a növényzetet; Somogyvármegye igali járásában helyenkint huszonöt százalék a jégokozta kár.

Háromszékvármegye orbai járásában is számot tevő kárt okozott a jég és vihar. Hasonlóképen Gömörvármegye tornaljai járásában is az összes termények nagy károkat szenvedtek.

Pozsonyvármegye malaczkai járásából helyenkint mintegy 15%-nyi károsodást jelentenek. Komárom körül és a csalóközi járásban is nagy a jégokozta kár, a város környékén jelentéktelenebb, az említett járásban azonban igen nagy, 50%-ot is meghalad. Liptóvármegyéből szintén pusztító jégesőről érkezett tudósítás.

Irodalom és művészet.

* Perikles. A görög történet egyik legnagyobb alakjának élet- és jellemrajzát beszéli el a Történelmi Könyvtár ez új füzetében Bod Péter. A politikai és művészi tekintetben fényes korszak, melyet Perikles uralkodása jelöl, a görög történelem legragyogóbb fejezete. Méltán és joggal irták a Perikles-korabeli Athénéről: Görögország ékessége és szeme. Az eszményi állami kormányzat, az anyagi és szellemi élet virágzásának legtükéletesebb képe Athéne e korban. És ezt megteremtette Perikles egymaga, államférfiúi bölcsességének, szellemének századokat megelőző nagyságával. Az író elbeszélése fonálán megelégednek ezek a nagy idők s tükéletessé lesz minden idők egyik legnagyobb alakjának képe. A csinos képekkel is ékesített könyv ára 40 kr. Tetszetős kiállítása a Franklin-Társulat nyomdájának dicséretét érdemli.

Mezőgazdasági Káté. Irta Mika Ottokár.
Mint az anyai hasznos dolgot népies modorban ismertető „Falusi könyvtár” című vállalat 45. füzeté jelent meg a Franklin-Társulat kiadásában a „Mezőgazdasági Káté”. Népies nyelven, röviden, de világosan kiterjeszkedik ezen munka a gazdálkodás minden ágára. Kérdésekben és rejeletekben tárgyalja a talajt, a földmívelő eszközök, a trágya, a vetés stb. ismertetését; áttér azután a különféle gazdasági növények termesztésére s dióhéjban elmondja az ide vonatkozó legszükségesebb tudnivalókat. Ismerteti röviden a különböző gazdasági rendszereket, az állattenyésztést, kertészetet, valamint kiterjeszkedik a baromfi-tenyésztésre, méhészetre és selyemtenyésztésre is. A kik a különféle gazdasági ágakban rövid áttekintést kívánnak tenni, azok haszonnal forgathatják Mika ezen kis könyvét. A „Mezőgazdasági Káté” ára füzve 50 krajczár.

CSARNOK.

Föltámadás.

Regény. 36.

— Irta: **Uriel.** —

(Folytatás.)

A házmesterné durván kaczag, kaczag a sorvadásos képű asszonyka is, a ki büszke arra, hogy szegény leány léte törvényes férj oldalán élhet, s kaczagnak a mosdatlan képű eselédék is, a kik ezer szomorú történetet tudnak, melynek hősei mind szegény leányokat szerettek, de csak „ugy”, „szerettek”, mint a hogy a kanári madarat, vagy egy gyönyörű mopszli kutyát szoktak szeretni. No, néha talán jobban is, némi sentimentálizmussal, hanem az ilyen „szerelem”-ből „kigyógyul”-nak az urak s a szegény leányok megadják magukat a sorsnak. Kaczagnak tovább a szegény bolond özvegyaszonnyon és szivtelen kaczagásuk vad lármája bezug az ablakon át.

Mig odakünn kaczagnak, odabenn zokognak, egyre zokognak. Abay megtört alakja fölemelkedik s Ella felé nyújtja kezét. A leány nem sir, tiszta szeméből mindössze két könny gördül remegő arcára.

Ella odanyújtotta fehér kezét.

— Meg fog gyógyulni, Imre. Nem lehet az, hogy ne gyógyuljon meg. Zsiga doktor valamikor czélt az sebre, én akkor nagyon sirtam s ő esküdözött, hogy a seb el fog mulni. Nem sírok, ne essék kétségbe ön se. Bizzunk mindketten az Istenben s várjunk türelemmel. Hiszen még alig egy éve, hogy elhagyta a kórházat.

A reménytelen szerelmes leány végtelen fájdalommal szinte elveszett az édes lágyan csengő, vigasztaló szavakban. Szíve vérzik, lelke fáj s még ő vigasztal, a ki e pillanatban mindent elveszített.

— Ne sirassátok el Imrét. Nem vagytok ti orvosok. Imre meg fog gyógyulni. Csöndesen mama. Ej, Ilka ne sirj. Megtiltom, hogy sirjatok, magának is szól a parancs Imre. Beszéljünk a jövőről. Ülünk le.

Leül s Zizi most ölébe hajtja fejét. A mama a pamlagra hanyatlik, de folyton sir. A mama keble egész könyörű. Mikor a férjét eltemették, öt évig minden nap megsíratta. Egy jó mamánál senki sem tud többet sirni.

— A jövő? — szól komor hangon Abay, — ismeretlen. Eddig előre véltem következtetni mindent, most nem merek arra gondolni, hogy mi történik holnap.

— Szomorkodunk még holnap is, — vág közbe Ella. — Szomorkodunk holnapután is, aztán várunk s meg fog gyógyulni.

— El akarok távozni a fővárosból. El, messze, valahová Svájcba, a genfi-tó mellé. Nyugalomra van szükségem s itthon elkapna az élet s elsodorna az árjával. Ott is dolgozni fogok a genfi-tó mellett.

Ella kissé elfordítja a kezét, melyre egyre permetezik most a fájdalom könyve, — Igaza van Imre. Távozzék el.

Elhalgat; egyszerre ismét köny zudul szemébe s szakgatottan folytatja:

— Mit mondtam? Azt, hogy jó lesz, ha eltávozik. Ezt mondtam én. El kell mennie Imre, lássa itt nem bírna megállni, hogy részt ne vegyen a politikai küzdelmekben, aztán az ügyvédi iroda pöreivel és folyó ügyeivel járó millió gond megtörek. De igérje meg, hogy ha lehet, visszatér minél előbb...

Hirtelen felszökik, nem bírja vissza folytatni fájdalmát, feltartóztatlanul tör ki a kebléből, mint a zuhatag, egyszerre önti el szívet, lelkét, s fájdalma mintha szétfolyna az egész szobában, oly szomorúság fekszi meg a falakat. Remegve megindul az ajtó felé. Feluton még egyszer visszafordul, odanyújtja a kezét Abaynak:

— Gyógyuljon ki. Én várni fogok. Visszavárom mindennap, minden órában.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Debreczeni piac.

Június 29—30 heti vásár.

Gabonavásár.

Buza, piacra hozatott 3500 kgr. I. rendű 11.80, II r. 11.70, III r. 11.60.

Rozs, piacra hozatott 3200 kgr. I. rendű 8.—, II r. 7.90, III r. 7.80.

Kétszeres, piacra hozatott 2300 kgr. I. rendű 9.10, II r. 9.—, III r. 8.90.

Arpa, piacra hozatott 2600 kgr. I. rendű 5.80, II r. 5.70, III r. 5.60.

Zab, piacra hozatott 1600 kgr. I. rendű 8.00, II r. 7.90, III r. 7.80.

Tengeri, piacra hozatott 5100 kgr. 6-tengeri I. rendű 5.30, II r. 5.20, III r. 5.10.

Köles I. r. 4.80.

Köleskása 13.—, 12.50.

Burgonya 3.—

Piaci árucikkék:

Kilonként: Arpakása 16—34 kr. aszaltszilva 32 kr., asztali dara 18—22 kr. burgonya 3 kr., borsó szepességi 22 kr., szatmári 16 kr., bab fehér 10 kr., sárga 10 kr. disznó-zsir 68, czukor 46—48, irós-vaj — kr., köleskása 15 kr., lenese szatmári 26, szepességi 30 kr., liszt Nr. O. 22½ Nr. 1. 22 kr., Nr. 2. 21½ kr., Nr. 3. 21 kr., Nr. 4. 20 kr., Nr. 5. 19 kr., Nr. 6. 17½ kr., Nr. 7. 16 kr. olvasztott vaj — kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—36 kr., szappan 22 kr., szalonna sós 64 kr., sótlan 60 kr., kávé —, frt — kr.

100 kilonként: Bab fehér 8—12 babsárga 8—12 burgonya 2.00, só darabos 10.80, só darált 11.00 d. zsir 62—63 frt, széna I. rendű 1.80, II r. 1.60, III r. 1.—, szalma I. r. 60 frt. II r. 40, szalonna sós 62—64 frt, szalonna sótlan — frt, hárj 64—66 frt, juh turó —, szappan — frt, aszalt szilva — frt, borsó — frt, lenese — frt, rizs — frt, pirszen 2.00, salgótarjáni 1.50, szalonkószén —, arpakása —.—

Állatvásár.

Ló felhajtattott 750 db., elkelt 540 db. Marha felhajtattott 916 db., elkelt 435 db. Bika felhajtattott — db., eladatott —.

Husárak: Marhahus 40 44, 48, 52—54 kr. Bornyuhus 56, 60 kr. Sertés 48, 52, 60 kr. Juhhús — kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt bükkfa 13 frt, nyárfa 7.00 kr., fafelvágás 2.50 frt, beszállítása 1.50 kr.

Napszámárak: Havi átlag, férfi ellátással 80 kr. ellátás nélkül 1.20 kr. nő ellátással 50 kr. ellátás nélkül 80 kr. gyermek ellátással 20 kr. ellátás nélkül 35.

Literenként: Tej 10 kr., tejfel 40 kr. aszalt-szilva 12 kr., petroleum 16—20 kr. borsó 14—16 kr., lenese 14—16 kr., bab 8—10 kr., köleskása 12 kr.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. június hó 30-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	121.10	121.60
„ vasuti beruházási köt. 4½%	120.—	121.—	—
„ koronajárdék 4%	—	98.85	99.35
„ regále vált. köt. 4½%	—	100.25	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%	—	121.50	122.—
Egységes államkötvény 4½%	101.40	101.90	—
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	139.25	140.25	—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	396.25	396.75
Osztrák hitelbank részvény	—	360.30	360.50
Magyaripar- és keresk. bank. r.	103.75	104.—	—

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	122.—	123.—
„ 3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.25	121.25
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.50	11.—
Osztrák „	—	20.75
Olasz „	—	12.—
Bazilika sorsjegy	—	6.75
Jó-sziv „	—	4.—

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.71
20 márkás arany	—	—	11.77	11.81
20 frankos arany	—	—	9.51	9.54
1 Sovereigns	—	—	11.99	12.03

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. június 29-én.

A buzaüzletben a készáru ma ismét 10—15 krral emelkedett. A knálat ma is gyöngye volt, ellenben a kereslet szilárd irányzat mellett kedvező volt. Eladatott 10.000 mm nagyobb részt magyar buza általában 10 krral egyes tételek azonban 15 krral drágább áron.

Rozsban a forgalom szünetel. Tengeriben elkelt néhány 100 mm. 10 krral drágább áron. Zabban a forgalom néhány kocsirakományra szorított. tartott áron. Az irányzat szilárd.

Eladatott:
Buza, Tiszavidéki. 100 mm. 78 k. 13.85 forinton, 200 mm. 77 k. 13.80 forinton, 500 mm. 76 k. 13 forinton, 100 mm. 75 k. 13.— frton, 300 mm. 77 k. 14.95 frton, mind három bónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat csöndes volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	9.22—	9.25
„ júniusra	—	—
Rozs szeptemberre	6.84—	6.86
Tengeri máj.—jun.-ra	5.24—	5.26
Zab szeptemberre	5.75—	5.77

Délután 4 órakor zárlat:

Buza júniusra	—	—
„ őszre	9.22—	9.22
Rozs szeptem.	6.85—	6.88
Zab	5.76—	5.77
Tengeri máj.—jun.	5.24—	5.25
Repeze augusztusra	12.40—	12.45

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal**

Menetrend.

I. Debreczeni országos vásár alkalmával:

(az ugynevezett fővásár vasárnapi és hétfői napján)

a) Debreczen — püspökladányi vonal.

1778 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	Vegyes von 1728 I. II. III. o.
146	ind. Püspök-Ladány	érk. 128
203	Kaba	108
223	Szoboszló	1244
234	Vérvolgy 104. sz. őrház	× 1281
241	Ebes	1224
250	Ondód 107. sz. őrház	× 1214
303	érk. Debreczen	ind. 1200

b) Debreczen — szerencsi vonal.

4667 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4670 sz. vonat I. II. III. o.
719	ind. Hadház	érk. 358
× 787	Alsó-Józsakert 117. számu őrház	× 340
755	érk. Debreczen	ind. 320

II. Nyiregyházi országos vásár napján:

4668 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4669 sz. vonat I. II. III. o.
524	ind. Debreczen	érk. 607
× 614	Alsó-Józsakert 117. számu őrház	× 590
634	Hadház	533
643	Téglás	519
706	Ujfehértó	456
× 721	Császárszállás m. r. h.	× 426
731	érk. Nyiregyháza	ind. 414

III. Szatmári országos vásár napján:

1779 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	1774 sz. vonat I. II. III. o.
656	ind. Királyháza	érk. 702
720	Fekete-Ardó	672
× 733	Nevetlenfalú 98. sz. őrház	× 627
741	Halmi	622
800	Mikola	570
823	érk. Szatmár	ind. 513

IV. Munkacsói országos vásár napján:

470 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások
528	ind. Csap
678	Eszény 225. sz. őrház
626	Bátyu
643	Barkaszó 278. sz. őrház
656	Sztrabicsó-Gorond
717	érk. Munkács

V. Derecskei országos vásár napján:

Vegyes vonat 4515 4517 I. II. III. o.	Állomások	Vegyes vonat 4516 4518 I. II. III. o.
830	420 ind. Derecske	érk. 704 264
910	430 érk. Sáránd	ind. 645 234

Megjegyzések.

1. Az állomások neveitől balra fekvő idők felülről lefelé, a jobbra fekvő idők pedig alulról felfelé olvashatók.
2. A vonatok közlekedési ideje a közép-európai idő szerint van kitüntetve.
3. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van megjelölve.
4. × = Feltételes megállás.



Mosóárúk!

A hírneves cosmanosi gyárból:
szintartó Voile-ok, Indish foulard, Atlas-Satin, Piquet

* Himzett Batist *

Szerbvásznak, à jour kelmék;

hazai gyártmányu
Csalán-szövet métere 11 kr.

— Székely varrottas —
nagy választékban és olcsón kapható

Szabó Lajos fiai

ezégnél

Debreczen, Rózsa-tér.



A nagymérvű érdeklődés folytán megnyitottuk a
B. C. D. csoportokat
ESETLEG
INGYEN JEGY
az 1900. évi párisi világkiállításához.

500 darab sorsjegynek és pedig 250 db József, 100 db Bazilika, 75 db magyar, 50 db olasz és 25 db osztrák vörös kereszt egyleti sorsjegyeknek a beszerzési árt túlhaladó esetleges nyereségét bocsátjuk az 50 tagból álló B. csoport rendelkezésére. Ezen 500 darab sorsjegy a Bankgyesületi váltóüzlet (Budapest, Fűrdő-utca 1. sz.) részvény-társaságnál fekszik. Minden résztvevő f. évi május hótól havonként 10 frtot, vagyis 24 hónap alatt 240 frtot fizet be az általunk kiadott postatakarék-pénztári utalvánnyal a Bankgyesület váltó-üzlet Részvény-Társasághoz s mi egy könyvecskét adunk át, hol a részvételi feltételek, valamint az 500 sorsjegy számai befoglaltatnak. Azonkívül minden résztvevő ingyen kapja kézhez a „Gyógyfürdők és Üdülők Magyar Utazási Közlöny” című lapunkat, mely időnként közölni fogja az ezen sorsjegyekre vonatkozó sorsolási értesítéseket. A résztvevő, ki az első 10 frtyi részlet összegét befizette, már igénytel bir az 500 sorsjegy játknyereseményeire. Minden nagyobb nyereség az 50 résztvevő között egyenletesen lesz felosztva. Az 50 sorsjegyre évenként 13 huzás esik, mely 840.000 kor. fnyereményösszegnek felel meg és így minden hónapra körülbelül 1 huzás esik.

Ezen belépési nyilatkozat kivágandó és lapunk kiadóhivatalához küldendő.

(Debreczeni Ellenőr.)

Belépési nyilatkozat.

Beküldendő a Gyógyfürdők, Üdülők helyek és Utazási Központi Irodának
Budapest, V., Dorottya-utca 13. szám.

Mint hogy az „1900. évi Párisi Kiállításra” az „Utazási Központi Iroda” által 500 sorsjeggyel kombinált utazási jegyfuzetre előjegyzem magam, kérem az erre vonatkozó könyvecskét megküldeni. Az első részletül szolgáló 10 frtot a „Budapesti Bankgyesület és Váltó-üzlet Részvény-társaságnak” (Budapest, Fűrdő-utca 1. sz.) annak vétele után be fogom küldeni.

Kelt 1898

Aláírás: (tentával)

(Pontos cím:)

A Gyógyfürdők, Üdülők helyek és Utazási Központi Iroda

Budapest,

V., Dorottya-utca 13.

- 24 havi részlet befizetése után minden résztvevő kap:
1. egy utazási jegyet Budapesttől Párisig Bajorországon át és vissza Svájcra át (II. oszt. gyorsvonat.)
 2. egy hétre szóló lakásjegyet Párisban (első rangu szállodában.)
 3. egy hétre szóló étkezési jegyet Párisban és a kiállítás területén.
 4. közlekedési jegyet Párisban a látni valókhöz,
 5. belépti jegyet egy hétre a kiállítás területére,
 6. egy tizezer koronáról szóló baleset biztosítási kötvényt az utazás tartamára.
 7. Páris város térképét és a kiállítás tervrajzát,
 8. egy magyarul, németül és francziául beszélő vezető kalauzolását.
- Mindenki beláthatja, hogy a kínálózó játékesélyek két év alatt egy vagy több nagyobb nyereséggel bíznak s fültehető, hogy kedvező esetben nem csak a párisi ut költségei térülnek meg, hanem ezenfelül tekintve a sorsjegyek nagy számát, még egy nagyobb osztalék is juthat a szerencsés résztvevőknek.
- Bővebb felvilágosítást nyújt és prospektussal készségesen szolgál

a Gyógyfürdők, Üdülők helyek

és Utazási Központi Iroda

Budapest, V., Dorottya-utca 13. sz.